

Lorestan University

Online ISSN: 2717-2325

Journal of Geographical Studies of Mountainous Areas

journal homepage: <http://www.gsma.lu.ac.ir>

Research Paper

Factors Affecting Intention of Agricultural Graduates to Self-Employment in Cooperative Organizations (Study case: Lorestan)

Saeed Gholamrezai^{a,*}, Fatemeh Rahimi^b, Yousof Azadi^c^a Associate Prof. Department of Agricultural Economics and Rural Development, Faculty of Agriculture, Lorestan University, Khorramabad, Iran^b Assistant Prof. Department of Agricultural Economics and Rural Development, Faculty of Agriculture, Lorestan University, Khorramabad, Iran^c PhD. Graduate of Agricultural Development, Department of Agricultural Extension, Communication and Rural Development, Faculty of Agriculture, University of Zanjan, Zanjan, Iran

ARTICLE INFO

Article history:

Received: 04 May 2024;

Accepted: 30 July 2024

Available online 17 May 2025

Keywords:

Cooperative, self-employment, intention, social cognitive career theory, structural equation modeling, Lorestan.

ABSTRACT

This research aims to study the determining factors influencing agricultural graduates' self-employment intention from the standpoint of Social Cognitive Career Theory. Following this aim, the method adopted was a survey. The statistical population consisted of all agricultural graduates who were active members of the Agricultural Engineering and Natural Resources Organization of Lorestan province (N=500). According to Krejcie and Morgan's table, the statistical sample was estimated to be 220 persons. The instrument used was a questionnaire whose validity was approved by a panel of experts. Data analysis was conducted with the use of SPSS26 and AMOS24. Reliability was examined through a pilot study wherein Cronbach's alpha was computed. The outcome of the structural equation modeling revealed the influence of self-efficacy, outcome expectations, and interest on the intention toward self-employment variable. Altogether, these variables accounted for 59% of the variability of graduates' intention to start self-employed cooperatives. Therefore, based on the findings, it can be asserted that strengthening educational programs and offering self-employment courses to educate agricultural graduates about successful and role-model figures in self-employment can enhance their awareness, knowledge, and skills. It will also give the confidence required to start self-employed cooperatives and empower them to do so.

1. Introduction

Agricultural and employment have against wind in front of other sectors. This is evident with the annual entry of 800,000 job seekers into the labor market in the country and a projection of 10 million unemployed people. These are some of the challenges pertaining to development, both economic and social, in the plans up to the horizon of 2026. According to the Iranian Statistics Center, the average unemployment rate in 2022 equals 8.9%. Meanwhile, one of the sectors that assumes a special importance in the development of the country is agriculture and one of the sectors

considered as key in the economy of developing countries. Hence, employment of agricultural graduates is one of the fundamental issues that need consideration by the planners and policymakers of the country. However, what can be done to make this sector climb up to an acceptable level in development?

With regards to this, different countries, Iran being among them, have provided different approaches meant to assist university graduates in securing employment. To organize unemployed into the production and service cooperatives, members of unemployment can access self-employment and

*Corresponding Author.

Email Addresses: gholamrezai.s@lu.ac.ir (S. Gholamrezai), rahimi.fa@lu.ac.ir (F. Rahimi), azadi.yousof@gmail.com (Y. Azadi)

To cite this article:

Gholamrezai, S., Rahimi, F., Azadi, Y. (2025). Factors Affecting Intention of Agricultural Graduates to Self-Employment in Cooperative Organizations. *Journal of Geographical Studies of Mountainous Areas*, 6 (21), 139-158

Doi: 10.22034/gsma.2025.725042

participate in one or the other activity alongside their cooperation. But then, what is important in this regard is to know the characteristics and individual intentions that affect the decision-making process of people regarding membership in a cooperative, which may be an important input into future planning and policy-making system in this area. Hence, this study was carried out with the purpose of finding factors affecting the intention towards self-employment in cooperatives among agricultural graduates based on Social Cognitive Career Theory.

2. Methodology

Survey method was adopted in this study and the instrument of data collection was a questionnaire. The statistical population of present study was all the active members of the Agricultural and Natural Resources Engineering Organization of Lorestan Province (N= 500) and then 220 of them were selected for conducting this study through Krejcie and Morgan table. Instrument for data collection has been questionnaire, and supported by experts for its validity. Reliability was also proved with the help of Cronbach Alpha coefficient. For data analysis, SPSS26 and AMOS24 software would be used.

3. Results

With regard to the demographic variables of the respondents, it can be said that there were 63 males and 157 females, with an average age of 32.17 years and a standard deviation of 6.28. In addition, 39.5% indicated that they have a family background for self-employment, while 60.5% said no family background for self-employment.

The structural equation model was used to analyze the collected data. Confirmatory factor analysis was used to estimate the measurement model and examine the reliability and validity of the model. The final results from the confirmatory factor analysis indicated an acceptable fit for the measurement model and confirmed the results of the measurement model. Then, the structural model was estimated to test the research hypotheses. Results revealed self-efficacy has a positive and significant effect on outcome expectations (support for the first hypothesis). This construct accounted for 72% of the variance in the outcome expectations construct. Self-efficacy has a positive and significant effect on interests (supporting the second hypothesis) and accounts for 25% of the variance in interest. On the other hand, outcome expectations have no significant effect on interests

(no support for Hypothesis 4). Self-efficacy, outcome expectations, and interests positively and significantly affect self-employment intention (supporting Hypotheses 3, 5, and 6). All these variables accounted for 59% variation in self-employment intention. It is worth noting that the variables of social support and barriers had no significant effect on self-employment intention, hence Hypotheses 7 and 9 were not supported. Also, social support had a positive and significant direct effect on self-efficacy (support for Hypothesis 8). This variable can explain 23% of the variation in self-efficacy. Finally, the social barriers variable has no significant effect on self-efficacy and was not supported by Hypothesis 10.

4. Discussion

This investigation addressed the identified factors affecting self-employment among graduates of Agricultural and Natural Resources Engineering Organization of Lorestan Province. The predicted variance contributed by the variables self-efficacy, outcome expectations, interests, and intention towards self-employment were 23%, 72%, 25%, and 59%, respectively. Variables like self-efficacy, outcome expectations, and interests had significant effects on the intention towards self-employment. Here, the variable self-efficacy accounts for much of the variance pertaining to intention towards self-employment. Interestingly, social support and social barriers were not found to significantly affect self-employment intention.

5. Conclusion

There is employment and unemployment. These two basic variables, or indicators, give an incisive estimate to gauge the level of development achieved by any society. One important variable, however, is that of the employment of university graduates. One way to curb the problem of unemployment for youth and university graduates, as well as to simultaneously generate an income for them, would be to empower their self-employment in the form of organizing cooperative ventures. On the other hand, determining the factors that are likely to affect the intentions and decision-making of youths and university graduates to invest in and work with cooperative organizations is also crucial.

Acknowledgments

The financial support of the department of Cooperative, Labour and Social Welfare of Lorestan Province under the number 43994 made this research possible. We are thus grateful to this department for supporting the research.

دانشگاه لرستان

شاپای الکترونیکی: ۲۳۲۵-۲۷۱۷

فصلنامه مطالعات جغرافیایی مناطق کوهستانی

http://www.gsma.lu.ac.ir

مقاله پژوهشی

عوامل مؤثر بر تمایل دانش آموختگان کشاورزی به خوداشتغالی در تشکل‌های تعاونی (مورد مطالعه: لرستان)

سعید غلامرضایی^{۱*}؛ فاطمه رحیمی^۲؛ یوسف آزادی^۳

*دانشیار، گروه اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه لرستان، خرم‌آباد، ایران.

^۲استادیار، گروه اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه لرستان، خرم‌آباد، ایران.

^۳دانش آموخته دکتری توسعه کشاورزی، گروه ترویج، ارتباطات و توسعه روستایی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه زنجان، ایران.

اطلاعات مقاله

دریافت مقاله:

۱۴۰۳/۰۲/۱۵

پذیرش نهایی:

۱۴۰۳/۰۵/۰۹

تاریخ انتشار:

۱۴۰۴/۰۲/۲۷

چکیده

هدف این پژوهش تبیین عوامل مؤثر بر تمایل به خوداشتغالی دانش آموختگان عضو سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان لرستان بود. برای رسیدن به این هدف از روش پیمایش استفاده گردید، جامعه آماری مورد نظر، اعضای فعال سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان لرستان بود (N=۵۰۰). براساس جدول کرجسی و مورگان، جامعه آماری ۲۲۰ نفر برآورد گردید. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه‌ای محقق‌ساخت بود که داده‌ها از طریق پرسشنامه آنلاین گردآوری شدند. همچنین روایی آن براساس نظرات پيشهادی اعضای هیئت علمی تأیید و پایایی آن با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ محاسبه شد که حاکی از پایایی قابل قبول ابزار پژوهش بود. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزارهای SPSS²⁶ و AMOS²⁴ صورت پذیرفت. نتایج مدل سازی معادلات ساختاری تئوری شغلی شناختی اجتماعی نشان داد، متغیرهای خودکارآمدی، انتظارات نتیجه و علائق بر متغیر تمایل به خوداشتغالی اثرگذار می‌باشند. در مجموع این متغیرها، ۵۹ درصد از تغییر پذیری متغیر تمایل به راه‌اندازی تعاونی‌های خوداشتغالی را تبیین کردند. با توجه به نتایج این پژوهش می‌توان بیان نمود که تدوین برنامه‌های آموزشی، برگزاری دوره‌های خوداشتغالی و معرفی افراد الگو و موفق در زمینه خوداشتغالی به دانش آموختگان کشاورزی می‌تواند منجر به افزایش سطح آگاهی، دانش و مهارت آن‌ها گردد. همچنین منجر به ایجاد اعتماد بنفس در آن‌ها برای راه‌اندازی تعاونی‌های خوداشتغالی می‌شود و آن‌ها را برای راه‌اندازی این تعاونی‌ها توانمند می‌کند.

واژگان کلیدی:

تعاونی، خوداشتغالی، تمایل،

تئوری شغلی-شناختی

اجتماعی، مدل‌سازی

معادلات ساختاری، لرستان.

نویسنده مسئول:

پست الکترونیک نویسندگان: gholamrezai.s@lu.ac.ir (س. غلامرضایی)؛ rahimi.fa@lu.ac.ir (ف. رحیمی)؛ azadi.yousof@gmail.com (ی. آزادی).

نحوه استناد به مقاله: غلامرضایی، سعید، رحیمی، فاطمه، آزادی، یوسف (۱۴۰۴). عوامل مؤثر بر تمایل دانش آموختگان کشاورزی به خوداشتغالی در تشکل‌های تعاونی. فصلنامه مطالعات

جغرافیایی مناطق کوهستانی. سال ششم، شماره ۱ (۲۱)، صص ۱۵۸-۱۳۹.

Doi: 10.22034/gsma.2025.725042

۱. مقدمه

یکی از اصلی‌ترین چالش‌ها و بحران‌های کشور ایران مسئله بیکاری است (Yazdanpanah et al, 2017:69). به طوری که از مهم‌ترین دغدغه‌های دولت‌ها در برنامه‌های توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، ایجاد فرصت‌های شغلی (aghoubi Farani et al., 2014:86) و بیکار با بیکاری می‌باشد (sah & Garba, 2015:2).

در ایران به دلیل ساختار اقتصاد آن، در دوره‌های گوناگون بیکاری به‌عنوان یک معضل اقتصادی مطرح بوده و در سیاست‌گذاری‌های کلان کشور، اشتغال‌زایی در بخش‌های گوناگون به عنوان راهبردی برای دولت‌مدان مدنظر بوده است. این سیاست‌گذاری‌ها بر مبنای افزایش اشتغال در بخش‌های گوناگون اقتصادی استوار بوده است (Jalaie Esfandabadi & Javdan, 2010: 136).

موقعیت اقتصادی هر سرزمین، وابسته به کارکرد بخش‌های اقتصادی آن سرزمین (کشاورزی، صنعت و خدمات) است (Riahi et al, 2017: 41). در این میان، بخش کشاورزی از مهم‌ترین بخش‌های اقتصادی کشور بوده که سهم بزرگی در اشتغال کل کشور دارد. در این راستا زمانی عقیده بر این بوده که گسترش آموزش عالی کشاورزی منجر به توسعه کشاورزی خواهد شد. از این رو قدم‌های زیادی برای تربیت نیروی انسانی ماهر برداشته شد. به گونه‌ای که به‌منظور افزایش متخصصان رشته کشاورزی اقدام به گسترش مراکز و نهادهای آموزش عالی کشاورزی گردید. به طوری که امروزه به جرات می‌توان گفت کشورمان در زمینه‌ی نیروی تحصیل کرده کشاورزی، البته از نظر کمی، نه تنها کمبود ندارد بلکه مشکل بیکاری انبوه فارغ‌التحصیلان این بخش، خود به معضل عمده دیگری تبدیل شده است (Yaghoubi, 2010:123). بخش کشاورزی به علت محدودیت و غیرقابل افزایش بودن مقدار زمین‌ها، امکان افزایش درآمد چندانی ندارد (Riahi et al, 2020: 268). اشتغال در بخش کشاورزی ایران نسبت به سایر بخش‌ها، با شرایط حادث‌تری روبه‌رو است. به طوری که ورود سالانه ۸۰۰ هزار نیروی انسانی جویای کار به بازار کار کشور و پیش‌بینی ۱۰ میلیون نفر بیکار یکی از چالش‌های اصلی توسعه اقتصادی- اجتماعی در برنامه‌ها تا افق ۱۴۰۴ است. بنابر نتایج طرح آمارگیری نیروی کار طی سال‌های

۱۳۹۶ تا ۱۴۰۰ که مرکز آمار ایران منتشر کرده، میانگین نرخ بیکاری در سال ۱۴۰۰ معادل ۹/۲ درصد بود (Statistical Center of Iran, 2021). این در حالی است که در ساختار اقتصادی نواحی روستایی کشورهای مختلف، کشاورزی محور اساسی تأمین معیشت به شمار آمده و در اغلب برنامه‌های توسعه نیز کشاورزی مهم‌ترین و تنها رکن اقتصادی روستاها را شامل می‌شود (Jalalian & Javan, 2017: 71). بنابراین مسئله اشتغال دانش‌آموختگان رشته‌های کشاورزی یکی از مسائل اساسی است که باید مورد توجه برنامه‌ریزان و سیاست‌گذاران کشور قرار گیرد اما برای رسیدن به توسعه‌ی قابل قبول در این بخش باید چه کار کرد؟

در این راستا دولت‌ها برای اشتغال دانش‌آموختگان دانشگاهی و افراد جویای کار، راهکارهای مختلفی ارائه کرده‌اند. یکی از این موارد، خوداشتغال نمودن افراد از طریق متشکل کردن آن‌ها در قالب تعاونی‌های تولیدی و خدماتی است تا این افراد با همکاری یکدیگر به فعالیت‌های مختلف بپردازند و در کارهای گوناگون مشغول گردند. خوداشتغالی، به‌خصوص برای جوامعی مثل ایران که نرخ بیکاری بالایی دارند، می‌تواند مهم تلقی شود (Yaghoubi et al., 2016:343) و یکی از مقولات مهمی است که در چارچوب سیاست‌های فعال بازار کار مدنظر اکثر کشورهای جهان برای رویارویی با بیکاری بوده است (Qadasi et al, 2021:2; Ismail et al., 2013: 243). خوداشتغالی به وضعیتی اشاره دارد که فرد به جای پذیرش یک موقعیت به عنوان کارمند یک فرد یا سازمان، برای خودش کار می‌کند (Isah & Garba, 2015:1). به عبارتی، خوداشتغالی، به معنای کار برای خود و نه برای شخص دیگر است (Macieira, 2009:4). خوداشتغالی ممکن است در مناطق شهری یا روستایی، همچنین ممکن است در بخش کشاورزی و یا خارج از آن صورت گیرد (Fields, 2013:3).

خوداشتغالی دارای مزایا و اهمیت بالایی است که مورد تأکید محققان مختلف قرار گرفته است. از دیدگاه برخی محققان، خوداشتغالی به‌عنوان یک راه ایجاد شغل (Macieira, 2009:4)، آزادانه و بدون نظارت و دارای فرصت خلاقیت در تصمیم‌گیری محسوب می‌شود (Achchuthan & Balasundaram, 2014:78; Isah & Garba, 2015:3) و به عنوان یکی از راه‌های خروج از آسیب‌های اقتصادی و

اجتماعی مطرح است (Borooah & Hart, 1999:113). همچنین راهی برای افراد به منظور پیشرفت کردن تا نردبان درآمد است (Georgellis & Wall, 2000:15). منجر به استقلال مالی (Douglas & Shepherd, 2002:83) و در نتیجه کسب سود بیشتر می‌گردد (Garba, 2015:1). این پدیده علاوه بر مزایای فردی در بعد کلان؛ یعنی توسعه نیز نقش دارد و مانند یک پله در مسیر توسعه است (Cao et al., 2015:658; Macieira, 2009:5). موضوع مهم دیگری که خوداشتغالی را به یک شغل جذاب‌تر تبدیل کرده است، این است که نوع مشاغل مربوطه، دارای پیچیدگی‌های اداری کمتری است (Van der Zwan et al., 2013:8). از این رو، ایده خوداشتغالی برای فارغ‌التحصیلان از سوی برنامه‌ریزان و سیاست‌گذاران باید مورد حمایت قرار گیرد (Ismail et al., 2013:282) و جوانان را به سمت خوداشتغالی هدایت نمود و آن‌ها را تشویق کرد تا به کارآفرینان آینده تبدیل شوند (Goetz et al, 2012:315). از سوی دیگر، تعاونی یک اهرم مناسب برای توسعه اقتصادی به‌ویژه در بخش کشاورزی است که می‌تواند همگام با سیاست‌های دولت در بهبود شرایط کار، زندگی، تولید، ارتقای سطح درآمد و وضعیت اجتماعی مردم مؤثر باشد (Barghi & Shayan, 2017:2). به عبارت دیگر، بخش تعاون به عنوان یک نظام کارآمد اقتصادی و اجتماعی می‌تواند برای تأمین نیازهای اقشار جامعه گام‌های مفیدی بردارد و آرامش و تحرک را در آنان تقویت کند (Entezarian & Sanjari, 2013:77). همچنین با ظرفیت‌های موجود خود می‌تواند سهم مناسبی در اشتغال‌زایی جوانان جویای کار و به‌ویژه دانش‌آموختگان دانشگاهی داشته باشد (Movahedi & Samian, 2017:152). بخش تعاون در ایران در پی ایجاد اشتغال و کاهش حجم تصدی‌گری دولت، تحکیم و توسعه مشارکت‌های مردمی در فعالیت‌های اقتصادی و اجتماعی و بهره‌مندی جامعه دانشگاهی از مزایای این بخش است. توسعه بخش تعاون دارای مزایای بسیار زیادی است که از آن جمله می‌توان به توزیع عادلانه‌تر منابع و ثروت‌ها و از همه مهم‌تر نقش این ساختار مدیریتی در جذب و تبدیل ایده‌ها، ابتکارات و نوآوری‌ها به مشاغل پایدار اشاره نمود (Movahedi & Samian, 2017:153). به طوری که در اکثر نقاط دنیا تعاونی‌ها توانسته‌اند در مجموع بیشتر از شرکت‌های دولتی و خصوصی، اشتغال‌زایی داشته باشند. به همین دلیل، اکثر صاحب‌نظران، تعاونی‌ها را به عنوان مدل مناسبی برای ایجاد شغل و کسب و کارهای مختلف مورد تأکید قرار داده‌اند. به گونه‌ای که در اکثر کشورها، برنامه‌ریزی‌های هدفمندی برای ایجاد اشتغال از طریق تعاونی‌ها صورت پذیرفته است. این نوع برنامه‌ریزی‌ها باعث شده است تا تعاونی‌ها بتوانند، به عنوان یک بخش پر قدرت در زمینه اشتغال‌زایی و کاهش فقر، حامی دولت‌ها باشند (Movahedi & Samian, 2017:153). در این راستا، شناخت ویژگی‌ها و تمایلات فردی مؤثر بر فرایند تصمیم‌گیری افراد نسبت به عضویت در تعاونی، می‌تواند نقش مهمی در نظام برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری این حوزه داشته باشد (Karbasi et al, 2012:1). لذا بروز تمایل به خوداشتغالی مورد توجه بیشتر محققان در سراسر جهان قرار گرفته است (Macieira, 2009:5). با این حال، به رغم مطالعات زیادی که در زمینه اشتغال دانش‌آموختگان انجام پذیرفته است، بررسی‌های صورت گرفته در مورد کارکرد و جایگاهی که بخش تعاون می‌تواند در زمینه اشتغال دانش‌آموختگان، به ویژه دانش‌آموختگان در رشته‌های کشاورزی، داشته باشد بسیار محدود است (Yaghoubi Farani et al, 2014:89). همچنین در خصوص رویکردهای شناختی و متغیرهایی که می‌توانند تصمیم و تمایل افراد برای شروع سرمایه‌گذاری و فعالیت در شکل‌های تعاونی به صورت خوداشتغالی را تحت تأثیر قرار دهند، مورد کم‌توجهی قرار گرفته است. بنابراین، به روشن شدن تأثیرگذارترین عناصر در شکل‌گیری تصمیمات شخصی برای راه‌اندازی کسب و کار به صورت خوداشتغالی در قالب شکل‌های تعاونی نیاز است (Khosravipoor & Monajemzadeh, 2011:108). چراکه شناسایی عوامل اثرگذار، موانع و محدودیت‌های توسعه اشتغال در تعاونی‌ها جهت توسعه شرکت‌های تعاونی تولیدی در بخش کشاورزی و تسریع روند جذب، تبدیل ابتکارات و نوآوری در تعاونی‌ها، مثمر‌تر بوده و نقطه آغازی برای ایجاد کسب و کار پایدار و تشکیل تعاونی‌های کارآفرین خواهد بود (Ghiasvand & Farajullah Hosseini, 2013:4).

قابل توجهی در زمینه‌ی علاقه شغلی و دانشگاهی با استفاده از آن، انجام شده است (Caines, 2017:49). تحقیقات قبلی نشان داده‌اند نیروهای زیادی وجود دارد که نقش مهمی را در تعیین انتخاب خوداشتغالی توسط فرد یا کار کردن برای افراد دیگر ایفا می‌کنند (McStay, 2008:9). با این حال، استفاده از تئوری شغلی شناختی- اجتماعی برای تصمیم‌گیری خوداشتغالی تاکنون به خوبی بررسی نشده است. این موضوع در حالی است که استفاده از تئوری شغلی شناختی- اجتماعی ممکن است منجر به تسهیل توانایی پیش‌بینی تمایل و اهداف برای خوداشتغالی (مانند انتخاب شغلی) گردد (Segal et al, 2002:2).

به اعتقاد (Lent et al, 2005:85) این تئوری شامل سه دسته متغیر تحت عناوین متغیرهای شناختی (خودکارآمدی، انتظارات نتیجه)، زمینه‌ای (حمایت‌های اجتماعی و موانع)، و نتیجه (علاقه و قصد رفتاری) می‌باشد. بنا به گفته لنت و همکاران (Lent et al, 1994:84)

هسته اصلی تئوری شغلی شناختی- اجتماعی، تمایل فرد است. تمایل، عبارت است از پافشاری فرد برای انجام فعالیتی معین (Liguori, 2012:5). تمایل به خوداشتغالی به عنوان قصد به شروع یک کسب و کار جدید و قصد به یک کسب و کار شخصی (Zhao et al, 2005:1265) تعریف شده است. علاوه بر این بیان شده است که تمایل به خوداشتغالی به عنوان یک حالت ذهنی تعریف می‌شود که توجه و عملکرد فرد را به سمت اشتغال شخصی در مقابل اشتغال سازمانی هدایت می‌کند (Bird, 1988:443). در این تئوری، تمایل هسته اصلی تئوری است که برخی متغیرها بر آن تأثیر گذارند و قابلیت پیش‌بینی آن را تبیین می‌کنند.

اولین عنصر اصلی تئوری شغلی شناختی- اجتماعی، خودکارآمدی^۴ است (Caines, 2017:49). خودکارآمدی مفهومی است که نخستین بار بندورا آن را برای تبیین تئوری شناختی اجتماعی خود ارائه داد و آن را پیش‌شرط اساسی برای شکوفایی استعدادهای پنهان کارآفرینی افراد در نظر گرفت (Safa and Mangeli, 2015:4). مشخص شده است که خودکارآمدی پیش‌بینی کننده گزینه‌های مرتبط با شغل و عملکرد است (Caines, 2017:49). از دیدگاه بندورا (۱۹۹۷) خودکارآمدی، باورهایی است که یک فرد از توانایی خود برای

همچنین درک و شناخت تمایل دانش‌آموختگان و عواملی که در بروز این تمایلات نقش دارند لازم و ضروری است تا بتوان موجبات برنامه‌ریزی بهتر جهت بهبود اشتغال آنان و در نتیجه مقابله با بحران بیکاری دانش‌آموختگان را فراهم آورد. از همین رو، در این تحقیق سعی شده است به تبیین عوامل مؤثر بر تمایل دانش‌آموختگان عضو سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان لرستان به اشتغال در تشکلهای تعاونی اقدام گردد. در این راستا، یکی از روش‌های مطالعه رفتار و تمایل انسان و عوامل پیش‌بینی کننده آن، کاربرد روان‌شناسی و مدل‌های اجتماعی- روانی است که در این پژوهش به منظور دستیابی به هدف تحقیق از مدل روانی- اجتماعی به نام تئوری شغلی شناختی- اجتماعی^۱ (Bandura, 2004: 145) استفاده گردید. تئوری شغلی شناختی- اجتماعی، تئوری دقیق و مفیدی در توضیح چگونگی ایجاد علاقه به خوداشتغالی است (Caines, 2017:49) و به عنوان راهی برای درک و توضیح تمایلات حرفه‌ای، انتخاب‌ها و عملکرد افراد است. تئوری شغلی شناختی- اجتماعی بسط تئوری شناختی اجتماعی بندورا^۲ می‌باشد و بر این ایده متمرکز است که افراد، رفتار و تعاملات محیط زیستی آن‌ها بر یکدیگر تأثیرگذار هستند (Cumming, 2008:12). همچنین سازه‌های تئوری شغلی شناختی- اجتماعی بر انتخاب شغل تأثیر می‌گذارند و به عنوان یک مدل توضیح می‌دهد که چگونه افراد علاقه‌های شغلی خود را توسعه می‌دهند، انتخاب شغل می‌کنند و به موفقیت و ثبات شغلی می‌رسند (Caines, 2017:49).

این تئوری در اصل توسط سه محقق به نام‌های لنت، براون و هاکت^۳ در سال ۱۹۹۴ میلادی مطرح شد و از آن پس از طریق مطالعات متعددی در رشته‌های مختلف مورد اثبات قرار گرفت (Bakken et al, 2006:94). لنت، براون و هاکت (۱۹۹۴-۲۰۰۰)، چارچوبی جامع بر مبنای تئوری شناختی اجتماعی بندورا به منظور توضیح و پیش‌بینی تمایلات شغلی و دانشگاهی، نحوه ایجاد انتخاب‌های شغلی و دانشگاهی و نحوه عملکرد تحصیلی ارائه نمودند (Blanco, 2011:49).

این تئوری، یکی از معتبرترین و مورد قبول‌ترین مدل‌ها برای درک انتخاب شغل، محسوب می‌شود که در این راستا تحقیقات

3Lent, Brown & Hackett

4Self-Efficacy

1Social Cognitive Career Theory

2Bandura

عمل خواهد کرد (انتظار نتیجه) (Caines, 2017:49). به عبارتی، انتظارات نتیجه، باورها یا نقطه نظرات یک شخص راجع به نتایج یا عواقب ناشی از اقدامات خاص و پاسخ به این سؤال است که "اگر من این کار را انجام دهم، چه اتفاقی خواهد افتاد؟" (Bakken et al, 2006:94; Peña-Calvo et al, 2016:342). این در حالی است که خود کارآمدی به دنبال پاسخ با این سؤال است "آیا من قادر به انجام آن کار هستم؟" می‌باشد (Bakken et al, 2006:94; Segal et al, 2002:2).

انتظارات نتیجه یا انتظارات پیامد، به باورهای فرد درباره‌ی شرایط آتی زندگی خود و پیش‌بینی اینکه چه رویدادهای مثبت و منفی در آینده رخ خواهد داد برمی‌گردد (Savari Mombaini, 2014).

بندورا در سال ۱۹۸۶ سه نوع انتظارات نتیجه را پیشنهاد داده است که عبارت‌اند از فیزیکی، مانند پول؛ اجتماعی، مانند تائید؛ و خود ارزیابی که منجر به رضایت می‌شود (Caines, 2017:49). شواهد نشان داده‌اند که این متغیر تأثیر مستقیمی بر متغیرهای تمایل و علائق می‌گذارد (Inda et al, 2013:350; Lent et al, 2001:480, 2005:86, 2008, 2010:248, 2011, 1994; Lent et al, 2003:112; Nash, 2013:63).

متغیر دیگر این تئوری، متغیر علائق است. علائق، ترجیحات افراد نسبت به انجام فعالیت‌های خاص می‌باشد (Peña-Calvo et al, 2016:342).

همچنین علائق شغلی به عنوان الگوهایی از دوست داشتن و دوست نداشتن فرد نسبت به انجام فعالیت‌های مرتبط با شغل تعریف گردیده است (Bonitz et al, 2010:224). محققان زیادی معتقدند (Inda et al, 2013:351; Lent et al, 2001:480, 2005:86, 2008:54, 2010:248, 2011:485, 1994; Lent et al, 2003:103; 2003:462)، این متغیر به‌طور مستقیم بر نیت رفتاری مؤثر است و آن را پیش‌بینی می‌کند.

از سازه‌های دیگر این تئوری، عوامل ساختار اجتماعی (حمایت‌ها و موانع) است. موانع و حمایت‌ها، پتانسیلی برای ارتقاء یا محدود کردن گزینه‌های انتخابی خاص افراد می‌باشند (Lent et al, 2010:102; Lent et al, 2003:244).

مقابله با موقعیت‌های چالش‌زا می‌شناسد (Barani et al, 2010:78).

به عبارت دیگر، این مفهوم در معنای کلی، به عنوان یک حالت ذهنی تعریف می‌شود که بر پایه تصور افراد در مورد مهارت‌ها و توانایی‌هایشان پی‌ریزی شده است. چن و همکاران (۱۹۸۹) به نقل از (Barani et al, 2010:78) خود کارآمدی را این‌گونه تعریف کرده‌اند: باورهایی که یک فرد از توانایی‌های خود برای انجام نقش‌ها و وظایف کارآفرینی و خوداشتغالی دارد. آن‌ها در مطالعه‌ی خود نشان دادند، خود کارآمدی اثر معنی‌دار و مثبتی روی نیت کارآفرینی و خوداشتغالی دارد.

بندورا در سال ۱۹۷۷ پیشنهاد می‌کند که خود کارآمدی در حوزه‌های مختلف به کار گرفته شود. با این حال، سنجش آن باید متناسب با حوزه وظیفه‌ای خاص باشد تا از قدرت پیش‌بینی آن اطمینان حاصل شود. در حوزه کارآفرینی و خوداشتغالی، محققان استدلال کرده‌اند که سنجش کلی خود کارآمدی به دلیل مهارت‌ها و توانایی‌های متنوع مورد نیاز کارآفرینان مناسب است (Caines, 2017:52).

شواهد قوی وجود دارند که این متغیر بر متغیرهای انتظار نتیجه، علائق و قصد اثرگذار است (Inda et al., 2013:350; Lent et al., 2001:480, 2005:89, 2008:54, 2010:248, 2011:185, 1994; Lent, 2003:462; Lent et al, 2003:112).

دومین عنصر اصلی تئوری شغلی شناختی- اجتماعی، انتظار افراد در مورد پاسخ نتیجه است (Caines, 2017:49) که تحت عنوان انتظارات نتیجه نامیده شده است. تئوری شغلی شناختی- اجتماعی بیان می‌کند، انتظارات نتیجه از عوامل مهم و تعیین‌کننده تمایل شغلی و اهداف می‌باشد (Diegelman & Subich, 2001:394).

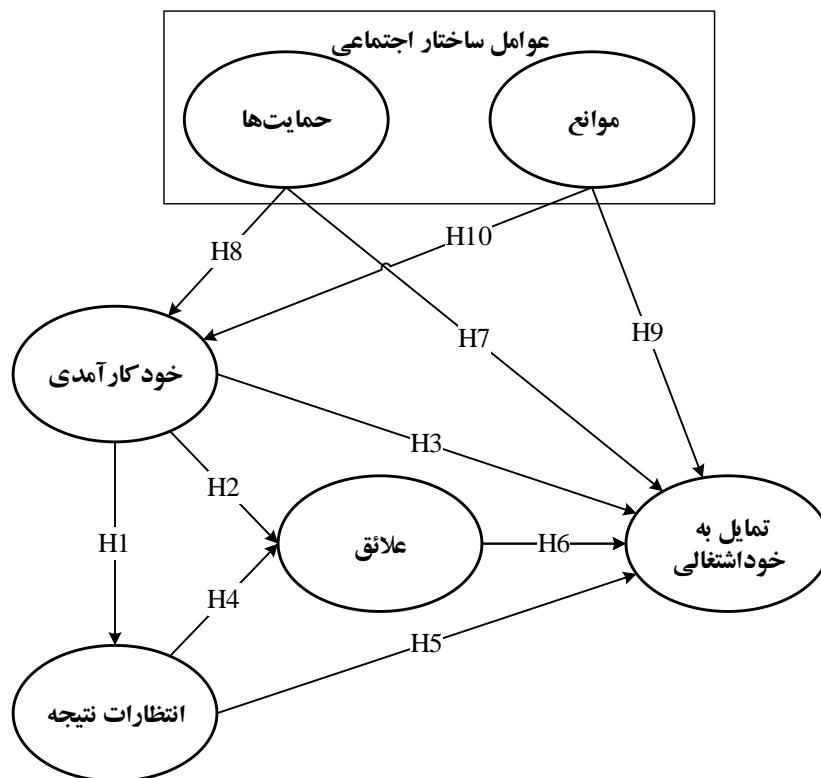
متغیر انتظارات نتیجه در مقایسه با متغیر خود کارآمدی در پیشینه پژوهش شغلی و حرفه‌ای به‌صورت نسبتاً کمی مورد توجه قرار گرفته است (Ali & Menke, 2014:176). تئوری شغلی شناختی- اجتماعی اشاره می‌کند که یک فرد "بر اساس قضاوت خود درباره آنچه می‌تواند انجام دهد (خود کارآمدی) و همچنین بر اساس اعتقادات خود در مورد اثرات احتمالی اعمال مختلف"

Lent et al, 2003a:103; 2003b:462; Nash, 2013:6.

معتقدند، این متغیر دارای تأثیر مستقیم و منفی بر متغیرهای خودکارآمدی و تمایل می‌باشد. در مجموع، با توجه به مطالب مذکور، تئوری شغلی- شناختی اجتماعی (شکل ۱) این تحقیق، فرضیه‌های تحقیق به صورت زیر آورده شده است:

- H1: خودکارآمدی اثر مثبت و معنی‌داری بر انتظارات نتیجه دارد.
- H2: خودکارآمدی اثر مثبت و معنی‌داری بر علائق دارد.
- H3: خودکارآمدی اثر مثبت و معنی‌داری بر تمایل دارد.
- H4: انتظارات نتیجه اثر مثبت و معنی‌داری بر علائق دارد.
- H5: انتظارات نتیجه اثر مثبت و معنی‌داری بر تمایل دارد.
- H6: علائق اثر مثبت و معنی‌داری بر تمایل دارد.
- H7: حمایت‌ها اثر مثبت و معنی‌داری بر تمایل دارد.
- H8: حمایت‌ها اثر مثبت و معنی‌داری بر خودکارآمدی دارد.
- H9: موانع تأثیر منفی و معنی‌داری بر تمایل دارد.
- H10: موانع تأثیر منفی و معنی‌داری بر خودکارآمدی دارد.

حمایت‌ها، متغیرهای محیطی هستند که می‌توانند شکل‌گیری گزینه‌های شغلی را تسهیل و منجر به پیگیری گزینه‌های شغلی افراد گردند (Manzano-Sanchez et al, 2019:30). پژوهش‌ها نشان‌دهنده تأثیر مستقیم متغیر حمایت‌ها بر متغیرهای خودکارآمدی و تمایل می‌باشند (Lent et al, 2001:480, 2005, 2008:54, 2010:248, 2011:185, 1994; Lent et al., 2003a:103; 2003b:462; Nash, 2013:63). موانع درک شده مربوط به شغل در درجه اول مانع تبدیل منافع فرد به اهداف مدنظر وی می‌گردند، به گونه‌ای که افرادی که دارای منافع توسعه‌یافته و متمایز هستند، اگر موانع قابل توجهی برای ورود یا پیشرفت در آن حرفه درک کنند، بعید به نظر می‌رسد آن مسیر را دنبال کنند (Albert & Luzzo, 1999:224). علاوه بر این، به برخی از افراد فرصت انتخاب شغل در شرایط مطلوب داده نمی‌شود (Albert & Luzzo, 1999:224). موانع شامل رویدادها، شرایط یا اثرات منفی- چه در درون شخص و چه در محیط- هستند که توسعه شغلی را با مشکل مواجه می‌کنند (Manzano-Sanchez et al, 2019:30). محققان مختلف (Inda et al., 2013:351; Lent et al., 2001:480, 2005:86, 2008:54, 2010:248, 2011:185, 1994;

شکل ۱. چارچوب نظری تحقیق، منبع: Lent et al, 2011:185

۲. روش تحقیق

پژوهش حاضر از نظر ماهیت از نوع تحقیقات کمی، با توجه به هدف از نوع تحقیقات کاربردی و از لحاظ نحوه گردآوری داده‌ها، از جمله تحقیقات توصیفی-همبستگی می‌باشد. جامعه‌ی آماری این پژوهش کلیه اعضای فعال سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان لرستان به تعداد ۵۰۰ نفر بودند که از طریق جدول کرجسی-مورگان (Krejcie and Morgan, 1970:608)، تعداد ۲۲۰ نفر از آن‌ها برای انجام این تحقیق انتخاب شد و به دلیل رعایت پروتکل‌های بهداشتی و همچنین جلوگیری از شیوع بیماری کوید ۱۹، داده‌ها از طریق پرسشنامه آنلاین از ۳۱ اردیبهشت ۱۴۰۰ تا ۲۲ تیر ۱۴۰۰ در سامانه‌های مجازی مرتبط با اعضای فعال سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان لرستان توزیع و گردآوری شد. به منظور طراحی ابزار سنجش تلاش گردید بر اساس مرور پیشینه نگاشته‌ها گویه‌هایی که توسط دیگر محققان برای سنجش متغیرهای موجود در تئوری شغلی-شناختی اجتماعی استفاده شده بودند شناسایی شدند و مورد استفاده قرار گرفتند. ابزار گردآوری اطلاعات در این پژوهش، پرسشنامه‌ای محقق ساخت مشکل از چند بخش شامل ویژگی‌های فردی و اجتماعی، متغیرهای حمایت‌ها (۹ گویه)، موانع (۱۲ گویه)، خودکارآمدی (۶ گویه)، انتظارات نتیجه (۳ گویه)، علائق (۲ گویه) و تمایل به خوداشتغالی (۶ گویه) بودند. مقیاس سنجش همه گویه‌ها طیف لیکرت ۵ امتیازی شامل ۱ "خیلی کم" تا ۵ "خیلی زیاد" به عنوان پاسخ هر گویه بودند. روایی صوری پرسشنامه بر اساس نظر متخصصان تأیید شد. پایایی پرسشنامه نیز با استفاده از آزمون آلفای کرونباخ اندازه‌گیری شد که همگی در سطح مناسبی بودند (جدول ۱). همچنین جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم‌افزارهای SPSS²⁶ و AMOS²⁴ استفاده شد. در این مطالعه از تکنیک مدل معادلات ساختاری برای پیش‌بینی تمایل به خوداشتغالی دانش‌آموختگان عضو سازمان نظام

مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان لرستان استفاده شد. مدل معادلات ساختاری (SEM) یک ابزار چند متغیره قدرتمند برای مطالعه ارتباطات بین متغیرهای مشاهده شده و پنهان است. این روش آماری در تحقیقات رفتاری، آموزشی، روانشناختی و اجتماعی بسیار محبوب است (Lee & Song 2012). تکنیک مدل معادلات ساختاری شامل دو مدل اندازه‌گیری و مدل ساختاری می‌باشد (Hair et al, 2019). از مدل اندازه‌گیری برای بررسی روابط بین متغیرهای پنهان و مشاهده شده استفاده می‌شود، در حالی که مدل ساختاری برای بررسی روابط بین سازه‌های پنهان به کار گرفته می‌شود (Hair et al, 2019). بر این اساس، ابتدا به بررسی کفایت مدل اندازه‌گیری با استفاده از تحلیل عاملی تأییدی پرداخته شد و پس از آن مدل ساختاری برای تست فرضیه‌های تحقیق ارزیابی شد.

به منظور بررسی پایایی سازه‌ها، شاخص‌های آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی مورد ارزیابی قرار گرفتند و بر اساس گفته هیر و همکاران (۲۰۱۹) مقادیر آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی باید از ۰/۷ بیشتر باشند (Hair et al, 2019). به منظور محقق کردن روایی همگرا و تشخیصی، میانگین واریانس استخراج شده (AVE)؛ حداکثر واریانس مشترک (MSV) متغیرهای پنهان محاسبه شد مورد بررسی قرار گرفت. برای ارزیابی روایی همگرا مقادیر بارهای عاملی استاندارد شده باید در سطح $P < 0.001$ معنی‌دار و از ۰/۵ بالاتر باشد و همچنین مقدار میانگین واریانس استخراج شده هر سازه باید از ۰/۵ بیشتر باشد (Gunzler, 2019; Perzynski & Carle 2021; Hair et al, 2019).

همچنین برای تأیید روایی تشخیصی باید مقادیر میانگین واریانس استخراج شده بیشتر از مقادیر حداکثر واریانس مشترک باشد (Hair et al, 2010).

^۲ Average Variance Extracted

^۴ Maximum Shared Variance

¹ Structural Equation Modeling

^۲ Confirmatory Factor Analysis

جدول ۲. متغیرها، گویه‌ها و سنجش پایایی پرسشنامه

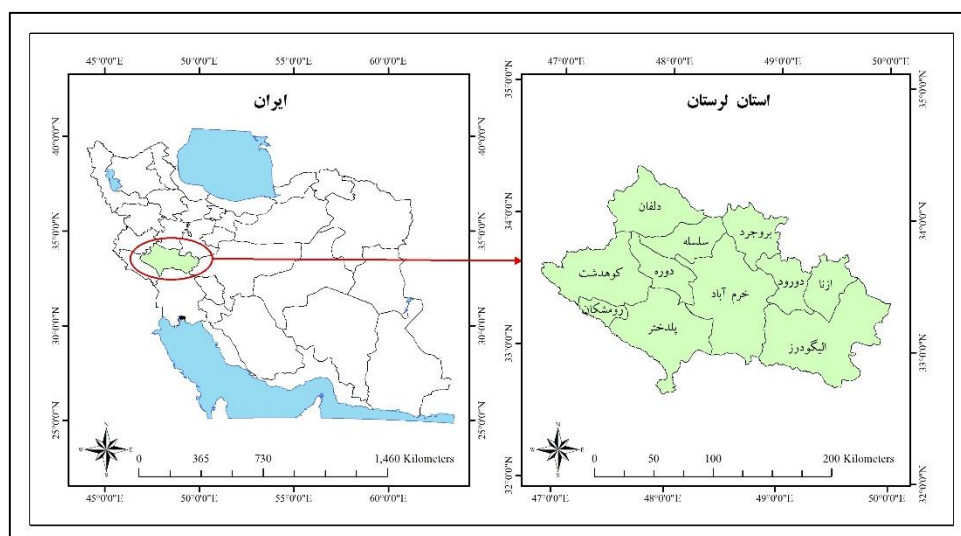
ردیف	متغیرها	تعداد گویه	گویه‌ها	آلفای کرونباخ
۱	خودکارآمدی	۶	<p>معتقدم که در راه اندازی تعاونی موفق می‌شوم.</p> <p>حتی زمانی که همه چیز سخت است، من می‌توانم عملکرد خوبی در تعاونی داشته باشم.</p> <p>معتقدم از طریق راه اندازی تعاونی می‌توانم شغل خوبی را برای خودم ایجاد کنم.</p> <p>قادرم، اهداف و مقاصد مربوط به شغل جدیدم را شناسایی و به آن‌ها دست یابم.</p> <p>اعتقاد دارم برای هر کاری تلاش کنم می‌توانم در آن موفق شوم.</p> <p>اطمینان دارم که می‌توانم کارهای مختلف تعاونی را به طور اثربخش انجام دهم.</p>	۰/۸۸۴
۲	انتظارات نتیجه	۳	<p>از طریق ایجاد تعاونی می‌توانم به استقلال (آزادی شخصی، رئیس خود بودن و غیره) برسم.</p> <p>از طریق راه اندازی تعاونی می‌توانم به موفقیت دست یابم.</p> <p>از طریق راه اندازی تعاونی، به امنیت شغلی دست پیدا می‌کنم.</p>	۰/۸۲۳
۳	علاقه	۲	<p>من به انجام کار جمعی در قالب یک تعاونی علاقه دارم.</p> <p>من دوست دارم که با همکاری جمع، کار کنم.</p>	۰/۸۸۷
۴	حمایت‌ها	۹	<p>اگر بخواهم تعاونی راه اندازی کنم، خانواده و دیگران مرا تشویق و حمایت می‌کنند.</p> <p>دولت، کارآفرینان را به راه‌اندازی تعاونی‌های خوداشتغالی تشویق می‌کند.</p> <p>اگر در راه اندازی تعاونی به کمک نیاز داشته باشم، کسانی هستند که به من کمک کنند.</p> <p>موسسات اعتباری، تسهیلاتی را در اختیار تعاونگران قرار می‌دهد.</p> <p>در جریان راه اندازی تعاونی، ادارات و بخش‌هایی هستند که به من مشاوره و خدمات ارائه دهند.</p> <p>برای راه اندازی یک تعاونی افرادی هستند که به عنوان الگو و راهنما کمک کنند.</p> <p>برای راه اندازی یک تعاونی اداراتی هستند که به من افراد و راهنماهایی معرفی کنند.</p> <p>برای راه اندازی تعاونی، دولت و بانک‌ها، حمایت مالی و تسهیلاتی خوبی می‌کنند.</p> <p>برای راه اندازی تعاونی، خانواده و افرادی هستند که مرا حمایت مالی کنند.</p>	۰/۹۲۵
۵	موانع	۱۲	<p>اگر یک تعاونی راه اندازی کنم، خانواده و آشنایان مرا دلسرد می‌کنند.</p> <p>اگر یک تعاونی راه اندازی کنم، خانواده و آشنایان مرا حمایت نمی‌کنند.</p> <p>با راه اندازی تعاونی، از امور زندگی خودم جا می‌مانم.</p> <p>با راه اندازی تعاونی، فرصت‌های درآمدزایی‌ام را از دست می‌دهم.</p> <p>من توانایی هزینه‌های راه اندازی یک تعاونی را ندارم.</p> <p>ادارات و بانک‌ها حمایت کافی مالی از تعاونی‌ها نمی‌کنند.</p> <p>مشکلات مالی، فرصت راه‌اندازی تعاونی را برایم محدود کرده است.</p> <p>راه اندازی تعاونی نیاز به آموزش‌های زیادی دارد.</p> <p>در راه اندازی تعاونی، حمایت‌های آموزشی خوبی وجود ندارد.</p> <p>دروسی که من خوانده‌ام کمکی به راه اندازی تعاونی و خوداشتغالی نمی‌کند.</p> <p>برای تشکیل یک تعاونی، رابطه بازی و پارتی بازی وجود دارد.</p> <p>برای تشکیل تعاونی، اولویت را به مردان می‌دهند.</p>	۰/۹۰۶
۶	تمایل	۶	<p>اشتغال از طریق تعاونی برای من جذاب و رضایت‌بخش است.</p> <p>داشتن کسب و کار شخصی از طریق یک تعاونی برای من لذت‌بخش است.</p> <p>کار کردن به صورت خوداشتغالی از طریق یک تعاونی برای من جالب است.</p> <p>داشتن کسب و کار شخصی باعث ارتقاء موقعیت اجتماعی من می‌شود.</p> <p>استقلال ناشی از یک تعاونی برای من احساس رضایت می‌آورد.</p> <p>من ترجیح می‌دهم از طریق یک تعاونی برای خودم شغل ایجاد کنم تا اینکه از یک سازمان حقوق بگیرم.</p>	۰/۹۱۰

منبع: Authors, 2021

۱.۲. معرفی محدوده مورد مطالعه

استان لرستان بین ۴۴-۴۰-۴۶ تا ۴۲-۱۰-۵۰ طول شرقی و ۷-۷-۳۲ تا ۳۸-۵۴-۳۴ عرض شمالی با وسعت ۲۸۱۶۰ کیلومتر مربع که حدود ۷۱ درصد آن کوهستانی (حدود ۲۰۰۰۰ کیلومتر مربع) و مابقی آن حدود ۲۹ درصد در ۳۰ دشت شاخص (حدود ۸۱۰۰ کیلومتر مربع) گسترده است که شامل کل پهنه رسوبات آبرفتی کواترنر و عهد حاضر می‌باشد. بر اساس نقشه‌های موجود ۵۹ درصد مساحت استان (حدود ۱۶۵۸۰ کیلومتر مربع) در حوضه کرخه و مابقی ۴۱ درصد (حدود ۱۱۴۹۰

کیلومتر مربع) در حوضه کارون بزرگ قرار گرفته است. در ضمن حدود ۹۰ کیلومتر مربع از مساحت استان در حوضه مرکزی می‌باشد. این استان از شمال به استان‌های همدان و مرکزی، از جنوب به خوزستان و چهارمحال و بختیاری، از شرق به استان اصفهان و از غرب به استان‌های کرمانشاه و ایلام محدود می‌شود. بلندترین ارتفاع در اشترانکوه قله سن بران با ارتفاع حدود ۴۱۵۰ متر در شرق و پست‌ترین آن با ارتفاع ۵۰۰ متر از سطح دریا در محدوده پلدختر واقع شده است.

شکل ۱. نقشه موقعیت جغرافیایی محدوده مورد مطالعه، منبع: Authors, 2021

۳. یافته‌های پژوهش

بر اساس نتایج حاصل از بررسی ویژگی‌های فردی و اجتماعی پاسخگویان، ۶۳ نفر (۲۸/۶ درصد) از پاسخگویان مرد و ۱۵۷ نفر (۷۱/۴ درصد) زن بودند. همچنین میانگین سنی پاسخگویان ۳۲/۱۷ سال و انحراف معیار ۶/۲۸ بود. بر اساس خوداظهاری پاسخگویان، محل سکونت ۱۷۵ نفر (۷۹/۵ درصد) از پاسخگویان شهر و ۴۵ نفر (۲۰/۵ درصد) نیز در روستا بود. توزیع فراوانی پاسخگویان بر اساس وضعیت اشتغال نشان داد، ۷۰ نفر (۳۱/۸ درصد) از پاسخگویان شاغل و ۱۵۰ نفر (۶۸/۲ درصد) بیکار بودند. علاوه بر این، در مجموع، ۹۰ نفر (۴۰/۹ درصد) از پاسخگویان دارای مدرک تحصیلی کارشناسی، ۹۹ نفر (۴۵ درصد) کارشناسی ارشد و ۳۱ نفر (۱۴/۱ درصد) دارای مدرک Ph.D. بودند. علاوه بر موارد مذکور، ۸۷ نفر

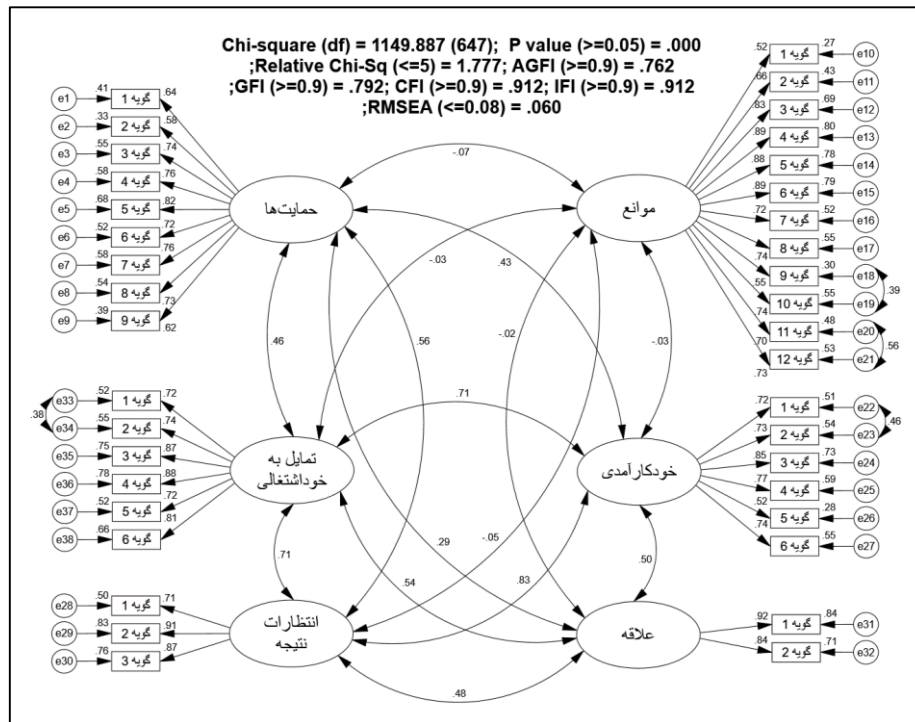
(۳۹/۵ درصد) از پاسخگویان بیان داشته‌اند که دارای سابقه خانوادگی خوداشتغالی بودند و ۱۳۳ نفر (۶۰/۵ درصد) بیان داشته‌اند که سابقه خانوادگی خوداشتغالی نداشته‌اند. ۱۳۸ نفر (۶۲/۷ درصد) از پاسخگویان نیز بیان داشته‌اند که دوست و هم سن و سالی داشته‌اند که آن‌ها را به خوداشتغالی تشویق نموده باشد.

مدل اندازه‌گیری تحقیق

به منظور برآورد مدل اندازه‌گیری و ارزیابی پایایی و روایی مدل از تحلیل عاملی تأییدی استفاده شد. نتایج اولیه تحلیل عاملی تأییدی نشان داد که بار عاملی استاندارد شده تمامی متغیرهای مشاهده شده، بالاتر از ۰/۵ بودند. همچنین نتایج نهایی تحلیل عاملی تأییدی نشان‌دهنده برازش قابل قبول مدل اندازه‌گیری بود؛ $(\text{Chi-square (df)} = 1149.887 (647))$

بود. با توجه به شکل ۲ تمامی بارهای عاملی استاندارد شده در سطح $p < 0.001$ و بالاتر از ۰/۵ بودند. همان‌طور که در جدول (۱) مشاهده می‌گردد تمام برآوردهای میانگین واریانس استخراج شده (AVE) بالاتر از ۰/۵ بود و از ۰/۵۰۹ تا ۰/۷۷۷ متغیر بود. بنابراین، روایی همگرا مورد تأیید قرار گرفت.

$p = 0.0001$; Relative Chi-square = 1.777; IFI = 0.912; CFI = 0.912; GFI = 0.792; AGFI = 0.762; RMSEA = 0.060) (شکل ۲). همان‌طور که در جدول (۱) مشاهده می‌شود مقادیر آلفای کرونباخ برای تمام سازه‌های پنهان از ۰/۸۱۱ تا ۰/۹۳۷ و شاخص پایایی ترکیبی (C.R) از ۰/۸۷۰ تا ۰/۹۳۷ می‌باشد که حاکی از وجود پایایی ابزار تحقیق

شکل ۲- مدل اندازه‌گیری تئوری شغلی- شناختی اجتماعی، منبع: Authors, 2021

جدول ۱- نتایج تحلیل عاملی تأییدی

ردیف	متغیرهای پنهان	تعداد متغیرهای مشاهده شده	ضریب آلفای کرونباخ (α) (>0.70)	پایایی ترکیبی (C.R) (>0.70)	میانگین واریانس استخراج شده (AVE) (>0.50)
۱	خودکارآمدی	۶	۰/۸۱۱	۰/۸۷۰	۰/۵۳۱
۲	انتظارات نتیجه	۳	۰/۸۶۵	۰/۸۷۳	۰/۶۹۸
۳	علاقه	۲	۰/۸۶۸	۰/۸۷۴	۰/۷۷۷
۴	حمایت‌ها	۹	۰/۸۹۹	۰/۹۰۲	۰/۵۰۹
۵	موانع	۱۲	۰/۹۳۷	۰/۹۳۷	۰/۵۵۹
۶	تمایل	۶	۰/۹۱۰	۰/۹۱۰	۰/۶۲۸

شاخص‌های برازش مدل اندازه‌گیری: χ^2 (df) = 1149.887 (647); $p = 0.0001$; Relative Chi-square = 1.777; IFI = 0.912; CFI = 0.912; GFI = 0.792; AGFI = 0.762; RMSEA = 0.060

منبع: Authors, 2021

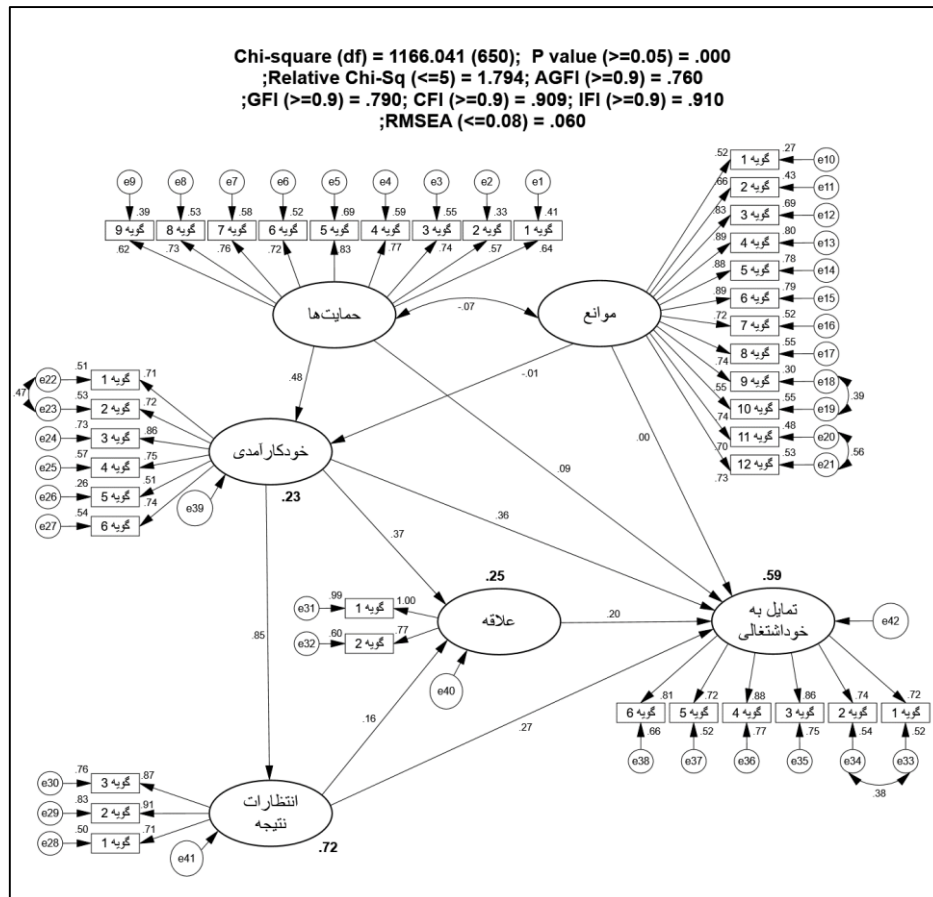
مدل ساختاری تحقیق

پس از آنکه پایایی و روایی مدل اندازه‌گیری تعیین شد، مدل ساختاری را می‌توان مورد بررسی قرار داد. بنابراین در این بخش از مطالعه، مدل ساختاری جهت آزمون فرضیه‌های تحقیق برآورد شد. همان‌طور که در شکل (۳) مشاهده می‌شود، شاخص‌های برازش مدل ساختاری حاکی از برازش مناسب مدل تحقیق می‌باشد: $(\text{Chi-square (df) = 1166.041 (650); p = 0.0001; Relative Chi-square = 1.794; IFI = 0.910; CFI = 0.909; GFI = 0.790; AGFI = 0.760; RMSEA = 0.060})$.

بر اساس نتایج گزارش شده در جدول (۲) و شکل (۳)، در رابطه با تأثیر متغیرهای مدل بر متغیر انتظارات نتیجه می‌توان بیان نمود، متغیر خودکارآمدی ($\beta = 0.848, \text{Sig.} = 0.0001$) دارای تأثیر مستقیم مثبت و معنی‌داری بر متغیر انتظارات نتیجه می‌باشد (تائید فرضیه اول). این متغیر در مجموع توانسته است ۷۲ درصد از تغییرپذیری متغیر انتظارات نتیجه را تبیین کند.

در ارتباط با تأثیر سایر متغیرها بر متغیر علائق می‌توان بیان نمود، متغیر خودکارآمدی ($\beta = 0.366, \text{Sig.} = 0.016$) دارای تأثیر مستقیم مثبت و معنی‌داری بر متغیر علائق می‌باشد (تائید فرضیه دوم). این متغیر در مجموع قادر بوده است، ۲۵ درصد از تغییرپذیری متغیر علائق را تبیین کند. از طرفی تأثیر سازه انتظارات نتیجه ($\beta = 0.155, \text{Sig.} = 0.299$) بر متغیر علائق معنی‌دار نشد (عدم حمایت از فرضیه چهارم).

در رابطه با تأثیر متغیرهای مدل بر متغیر تمایل به خوداشتغالی می‌توان بیان نمود، متغیرهای خودکارآمدی ($\beta = 0.358, \text{Sig.} = 0.008$)، انتظارات نتیجه ($\beta = 0.271, \text{Sig.} = 0.037$) و علائق ($\beta = 0.197, \text{Sig.} = 0.002$) تأثیر مستقیم مثبت و معنی‌داری بر متغیر تمایل نسبت به خوداشتغالی دارند (تائید فرضیه‌های سوم، پنجم و ششم). این متغیرها در مجموع توانسته‌اند ۵۹ درصد از تغییرپذیری متغیر تمایل نسبت به خوداشتغالی را تبیین کنند. همچنین می‌توان بیان نمود، بخش عمده‌ای از تغییرپذیری متغیر تمایل به خوداشتغالی توسط متغیر خودکارآمدی تبیین شده است. لازم به ذکر است که سازه‌های حمایت‌ها ($\beta = 0.093, \text{Sig.} = 0.139$) و موانع ($\beta = 0.936, \text{Sig.} = 0.004$) اثر معنی‌داری بر تمایل نسبت به خوداشتغالی نداشتند و از فرضیه‌های هفتم و نهم حمایت نشد. در نهایت، در رابطه با تأثیر متغیرهای مدل بر متغیر خودکارآمدی می‌توان بیان نمود، متغیر حمایت‌ها ($\beta = 0.480, \text{Sig.} = 0.0001$) دارای تأثیر مستقیم مثبت و معنی‌داری بر متغیر خودکارآمدی می‌باشد (تائید فرضیه هشتم). این سازه در مجموع قادر به تبیین ۲۳ درصد از تغییرپذیری متغیر خودکارآمدی بوده است. لازم به ذکر است که سازه موانع ($\beta = -0.006, \text{Sig.} = 0.928$) دارای اثر مستقیم معنی‌داری بر خودکارآمدی نمی‌باشد و از فرضیه دهم حمایت نشد.

شکل ۳. مدل ساختاری تحقیق بر اساس ضرایب استاندارد شده، منبع: Authors, 2021

جدول ۲. نتایج مدل ساختاری تحقیق

نتیجه آزمون	سطح معنی‌داری	مقدار t	ضرایب رگرسیونی استاندارد شده	فرضیه‌های تحقیق
تائید	۰/۰۰۰۱	۸/۸۵۳	۰/۸۴۸	فرضیه ۱: خودکارآمدی ← انتظارات نتیجه
تائید	۰/۰۱۶	۲/۳۹۹	۰/۳۶۶	فرضیه ۲: خودکارآمدی ← علائق
تائید	۰/۰۰۸	۲/۶۶۰	۰/۳۵۸	فرضیه ۳: خودکارآمدی ← تمایل به خوداشتغالی
عدم تائید	۰/۲۹۹	۱/۰۳۹	۰/۱۵۵	فرضیه ۴: انتظارات نتیجه ← علائق
تائید	۰/۰۳۷	۲/۰۹۱	۰/۲۷۱	فرضیه ۵: انتظارات نتیجه ← تمایل به خوداشتغالی
تائید	۰/۰۰۲	۳/۰۲۸	۰/۱۹۷	فرضیه ۶: علائق ← تمایل به خوداشتغالی
عدم تائید	۰/۱۳۹	۱/۴۸۰	۰/۰۹۳	فرضیه ۷: حمایت‌ها ← تمایل به خوداشتغالی
تائید	۰/۰۰۰۱	۵/۶۵۹	۰/۴۸۰	فرضیه ۸: حمایت‌ها ← خودکارآمدی
عدم تائید	۰/۹۳۶	۰/۰۸۰	۰/۰۰۴	فرضیه ۹: موانع ← تمایل به خوداشتغالی
عدم تائید	۰/۹۲۸	-۰/۰۹۱	-۰/۰۰۶	فرضیه ۱۰: موانع ← خودکارآمدی

شاخص‌های برازش مدل ساختاری: Chi-square (df) = 1166.041 (650); p = 0.0001; Relative Chi-square = 1.794; IFI = 0.910; CFI = 0.909; GFI = 0.790; AGFI = 0.760; RMSEA = 0.060

منبع: Authors, 2021

۴. بحث و نتیجه‌گیری

اشتغال و بیکاری از جمله مقولات اساسی اقتصاد در عرصه جهانی است به گونه‌ای که افزایش اشتغال و کاهش بیکاری، به‌عنوان یکی از شاخص‌های توسعه‌یافتگی جوامع تلقی می‌شود. در این میان، مسئله اشتغال دانش‌آموختگان دانشگاه‌ها نیز اهمیت ویژه‌ای دارد (Orangi et al, 2010:101). به همین منظور در جهت کاهش و رفع معضل بیکاری جوانان و فارغ‌التحصیلان دانشگاهی و ایجاد درآمد برای آن‌ها، خوداشتغالی در قالب تشکیل و راه‌اندازی تشکلهای تعاونی می‌تواند از اهرم‌های مؤثر در بهبود وضعیت موجود آن‌ها باشد؛ اما موضوع مهمی که در این راستا حائز اهمیت است، عواملی است که تصمیم و تمایل جوانان و فارغ‌التحصیلان دانشگاهی برای شروع سرمایه‌گذاری و فعالیت در تشکلهای تعاونی را تحت تأثیر قرار دهند. بنابراین، در این پژوهش به‌منظور تبیین عوامل مؤثر بر تمایل به خوداشتغالی دانش‌آموختگان کشاورزی از تئوری شغلی - شناختی اجتماعی استفاده شد. یافته‌های این پژوهش نشان داد،

متغیر خودکارآمدی تأثیر مستقیم مثبت و معنی‌داری روی انتظارات نتیجه آن‌ها دارد و قادر به پیش‌بینی تغییرات متغیر انتظارات نتیجه می‌باشد. این نتیجه با مطالعات (Inda et al, 2013:351; Lent et al, 2001:480, 2005:90, 2008:54, 2010:248, 2011:185; Lent et al, 2003:462; Segal et al, 2002:52; Thungjaroenkul et al, 2016:155) سازگاری دارد.

خودکارآمدی، باورهای افراد در مورد توانایی‌هایشان در راه‌اندازی تعاونی‌های خوداشتغالی است و انتظارات نتیجه، باور افراد راجع به نتایج یا عواقب ناشی از راه‌اندازی تعاونی‌های خوداشتغالی می‌باشد. بنابراین بر اساس نتیجه به دست آمده می‌توان بیان نمود، داشتن دانش، مهارت و توانایی در راه‌اندازی تعاونی خوداشتغالی می‌تواند منجر به ایجاد انتظار نتایج مطلوب ناشی از راه‌اندازی تعاونی خوداشتغالی از جمله کسب موفقیت در کار، دستیابی به استقلال، امنیت مالی بالا و امنیت شغلی گردد. در این راستا پیشنهاد می‌گردد که از طریق افزایش آگاهی و بینش و نیز افزایش سطح مهارت حرفه‌ای و مدیریتی اعضای سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع

طبیعی، خودکارآمدی آن‌ها را بهبود بخشید. بنابراین برگزاری دوره‌های خوداشتغالی که منجر به افزایش سطح آگاهی، دانش و مهارت دانش‌آموختگان کشاورزی در راه‌اندازی تعاونی‌های خوداشتغالی می‌گردند و آن‌ها را در راه‌اندازی این تعاونی‌ها توانمند می‌کنند می‌تواند نتیجه‌بخش باشد. چراکه از طریق بهبود خودکارآمدی، فرد می‌تواند به نتایج مطلوب حاصل از راه‌اندازی تعاونی خوداشتغالی دست یابد.

خودکارآمدی اعضای سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی دارای تأثیر مستقیم مثبت و معنی‌داری بر علائق آن‌ها به راه‌اندازی تعاونی‌های خوداشتغالی است. این نتیجه با دستاوردهای (Inda et al, 2013:351; Lent et al, 2001:480, 2005:90, 2010:248; Lent et al, 2003:462; Thungjaroenkul et al, 2016:155)

سازگاری دارد. در واقع شاید بتوان چنین برداشت کرد که احساس توانایی فرد در راه‌اندازی تعاونی می‌تواند در ایجاد علائق اعضای سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی به راه‌اندازی تعاونی‌های خوداشتغالی تأثیرگذار باشد. در راستای این یافته پیشنهاد می‌گردد، برخی از اعضای الگو و خوداشتغال موفق که از طریق راه‌اندازی تعاونی خوداشتغالی به نتایج مطلوب دست‌یافته‌اند، شناسایی شوند و طی تدوین برنامه‌ها و جلساتی به سایر اعضای نظام مهندسی معرفی گردند تا آن‌ها هم از نزدیک با این افراد آشنا شوند و هم از طریق تشویق این افراد و استفاده از تجربیات آن‌ها به سمت راه‌اندازی تعاونی‌های خوداشتغالی سوق داده شوند.

متغیر خودکارآمدی دانش‌آموختگان کشاورزی دارای تأثیر مستقیم مثبت و معنی‌داری بر تمایل آن‌ها به راه‌اندازی تعاونی‌های خوداشتغالی است. به عبارتی، باورهای افراد در مورد توانایی‌هایشان در راه‌اندازی تعاونی‌های خوداشتغالی یا به عبارتی خودکارآمدی، بر تمایل افراد به راه‌اندازی تعاونی‌های خوداشتغالی اثرگذار است. این نتیجه با مطالعات سایر محققان (Inda et al, 2013:351; Lent et al, 2003: 112; 2033:462, 2005:90, 2008:54, 2010:248, 2011:185).

همسو می‌باشد. بنابراین ارتقا اعتماد به نفس اعضای سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی از طریق تدوین

اعضا عهده‌دار کاری شوند، این امر منجر به ایجاد و تقویت روحیه علمی و مهارت‌های عملی و انگیزه خدمت‌رسانی اعضا می‌گردد. علاوه بر این، به‌منظور افزایش علائق اعضای سازمان، برگزاری نشست‌های توجیهی و شنیدن دیدگاه‌های آن‌ها در زمینه‌ی راه‌اندازی تعاونی‌های خوداشتغالی می‌تواند مؤثر واقع شود.

متغیر حمایت‌ها تأثیر مستقیم مثبت و معنی‌داری بر خودکارآمدی اعضای سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی دارد و قادر به پیش‌بینی تغییرات متغیر خودکارآمدی بوده است. این یافته با نتایج (Inda et al, 2013:351; Lent et al, 2001:480, 2005:90, 2008:54, 2010:248, 2011:185; Lent et al, 2003b:462; Thungjaroenkul et al, 2016:155) مطابقت دارد.

حمایت‌ها، عوامل و شرایطی هستند که پیشرفت شغلی را تسهیل می‌کنند و خودکارآمدی، باورهای افراد در مورد توانایی‌های خود برای انجام کارهای نوآورانه و مخاطره‌آمیز به عبارتی شروع خوداشتغالی است. لذا بر اساس یافته کسب‌شده می‌توان نتیجه گرفت که عوامل و شرایطی که پیشرفت شغلی را تسهیل می‌کنند بر باورهای افراد در مورد توانایی‌های خود برای راه‌اندازی تعاونی‌های خوداشتغالی تأثیر می‌گذارند. بنابراین تشویق اعضای سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی به راه‌اندازی تعاونی‌های خوداشتغالی از طریق حمایت‌های آموزشی و خدمات مشاوره‌ای به افراد، دسترسی راحت آن‌ها به افراد و نهادهای الگو و راهنما، همچنین حمایت مالی و تسهیلاتی از تعاون‌گران برای راه‌اندازی تعاونی از سوی دولت و بانک‌ها، ریزنی با نهادهای اهداگر ملی و بین‌المللی جهت حمایت‌های فنی و مالی از آن‌ها از جمله عوامل تسهیل‌کننده و شتاب‌دهنده‌ای هستند که می‌توانند بر گسترش و توسعه‌ی تعاونی‌های خوداشتغالی کشاورزی تأثیرگذار باشند.

تقدیر و سپاسگذاری

بنا به اظهار نویسنده مسئول، این مقاله با حمایت مالی اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان لرستان به شماره ۴۳۹۹۴

برنامه‌های آموزشی می‌تواند آن‌ها را قادر به غلبه بر موانع و مشکلات درک شده در این زمینه و ایجاد دانش، مهارت و توانایی در آن‌ها گردد. بنابراین تدوین استراتژی‌ها و برنامه‌هایی جهت اینکه اعضای آن سازمان اطمینان پیدا کنند که می‌توانند با دانش و مهارت و توانمندی که دارند در راستای راه‌اندازی تعاونی خوداشتغالی قدم بردارند در تمایل آن‌ها به راه‌اندازی تعاونی‌های خوداشتغالی اثرگذار است.

انتظارات نتیجه تأثیر معنی‌داری روی تمایل اعضای سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی به راه‌اندازی تعاونی‌های خوداشتغالی دارد. این یافته با نتایج (Lent et al, 2001:480, 2005:90; Lent et al, 2003:112; 2003:462) مطابقت دارد. بر این اساس می‌توان بیان داشت که کسب نتایج مطلوب ناشی از راه‌اندازی تعاونی خوداشتغالی می‌تواند در تمایل اعضای سازمان مذکور به راه‌اندازی تعاونی‌های خوداشتغالی تأثیرگذار باشد. لذا پیشنهاد می‌شود، از طریق برگزاری نشست‌هایی برای اعضای سازمان نظام مهندسی، نتایج و پیامدهای مثبت راه‌اندازی یک شرکت تعاونی را برای اعضا معرفی نمود. همچنین شناسایی افراد دارای پتانسیل و فراهم نمودن شرایط بازدید آنان از تعاونی‌های موفق می‌تواند در معرفی نتایج و پیامدهای راه‌اندازی یک تعاونی مؤثر باشد.

متغیر علائق دارای تأثیر مثبت و معنی‌داری بر تمایل اعضای سازمان نظام مهندسی به راه‌اندازی تعاونی‌های خوداشتغالی می‌باشد. سایر محققان (Lent et al, 2001:480, 2008:54, 2010:248, 2011:185; Lent et al, 2003:462) نیز در پژوهش خود به نتایج همسانی دست یافتند. در این راستا پیشنهاد می‌شود، سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان لرستان، ضمن مشخص نمودن حیطه تخصص هر کدام از اعضا، زمینه آشنایی اعضایی با تخصص‌های همسان را فراهم کرده و از طریق ارائه خدمات و تسهیلاتی به آن‌ها، در افراد جهت انجام کار جمعی در قالب تعاونی‌های خوداشتغالی علائق ایجاد کند و بدین ترتیب بر تمایل اعضای آن سازمان به راه‌اندازی تعاونی‌های خوداشتغالی تأثیر گذارد. همچنین توصیه می‌شود، سازمان مذکور تسهیلاتی را در اختیار افراد عضو قرار دهد به گونه‌ای که خود

انجام شده است که بدین وسیله از این اداره برای حمایت از این پژوهش قدردانی می‌نماییم.

فهرست منابع

- Achchuthan, Sivapalan, and Nimalathan Balasundaram. 2014. "Entrepreneurial Motivation and Self Employment Intention: A Case Study on Management Undergraduates of University of Jaffna." Achchuthan, S. & Nimalathan, B.(2012). Entrepreneurial Motivation and Selfemployment Intention: Case Study on Management Undergraduates of University of Jaffna. In CN Wickramasinghe & WM Madururupperuma (Eds), Serious in Management Business (Economics A.
- Al-Qadasi, Nabil, Gongyi Zhang, and Ibrahim Al-Jubari. 2021. "Attitude of Youth towards Self-Employment: Evidence from University Students in Yemen." *PloS One* 16(9):e0257358.
- Albert, Katrice A., and Darrell Anthony Luzzo. 1999. "The Role of Perceived Barriers in Career Development: A Social Cognitive Perspective." *Journal of Counseling & Development* 77(4):431-36.
- Ali, Saba Rasheed, and Kristen A. Menke. 2014. "Rural Latino Youth Career Development: An Application of Social Cognitive Career Theory." *The Career Development Quarterly* 62(2):175-86.
- Bakken, Lori L., Angela Byars-Winston, and Min-fen Wang. 2006. "Viewing Clinical Research Career Development through the Lens of Social Cognitive Career Theory." *Advances in Health Sciences Education* 11(1):91-110.
- Bandura, Albert. 2004. "Health Promotion by Social Cognitive Means." *Health Education & Behavior* 31(2):143-64.
- Barani, Shahrazad, Zahra Athari, and Kyomarth Zarafshani. 2010. "Investigating the Reasons for Entrepreneurship among Scientific-Applied Agricultural Students (Case Study: Kermanshah Province)." *Journal of Entrepreneurship Development* 2(4):73-99.
- Barghi, Hamid, and Mohsen Shayan. 2017. "Analysis of the Performance of Agricultural Cooperative Companies on the Sustainability of Rural Employment (Case Example: Kashan City)." *Journal of Geographical Sciences (Applied Geography)* 13(27):1-20.
- Bird, Barbara. 1988. "Implementing Entrepreneurial Ideas: The Case for Intention." *Academy of Management Review* 13(3):442-53.
- Blanco, Ángeles. 2011. "Applying Social Cognitive Career Theory to Predict Interests and Choice Goals in Statistics among Spanish Psychology Students." *Journal of Vocational Behavior* 78(1):49-58.
- Bonitz, Verena S., Lisa M. Larson, and Patrick Ian Armstrong. 2010. "Interests, Self-Efficacy, and Choice Goals: An Experimental Manipulation." *Journal of Vocational Behavior* 76(2):223-33.
- Borooah, Vani K., and Mark Hart. 1999. "Factors Affecting Self-Employment among Indian and Black Caribbean Men in Britain." *Small Business Economics* 13(2):111-29.
- Caines, Valerie Dawn. 2017. "Late-Life Career Choice: The Antecedents of Self-Employment Interest for Older Workers." Cao, Guangzhong, Ming Li, Yan Ma, and Ran Tao. 2015. "Self-Employment and Intention of Permanent Urban Settlement: Evidence from a Survey of Migrants in China's Four Major Urbanising Areas." *Urban Studies* 52(4):639-64.
- Cummings, Devon Leeann. 2008. Using Social Cognitive Career Theory to Conceptualize and Develop a Measure of the Barriers to Career Choice for Individuals Who Have Criminal Records. The University of Akron.
- Diegelman, Nathan M., and Linda Mezydlo Subich. 2001. "Academic and Vocational Interests as a Function of Outcome Expectancies in Social Cognitive Career Theory." *Journal of Vocational Behavior* 59(3):394-405.
- Douglas, Evan J., and Dean A. Shepherd. 2002. "Self-Employment as a Career Choice: Attitudes, Entrepreneurial Intentions, and Utility Maximization." *Entrepreneurship Theory and Practice* 26(3):81-90.
- Entezarian, Nahid, and Mohammad Sanjari. 2013. "The Role of Cooperatives in Realizing the Economic Saga and Improving the Business Environment."

- Work and Society 162:74–80.
- Fields, Gary S. 2013. "Self-Employment in the Developing World: A Report to the High-Level Panel of Eminent Persons."
- Georgellis, Yannis, and Howard J. Wall. 2000. "Who Are the Self-Employed?" Review-Federal Reserve Bank of Saint Louis 82(6):15–24.
- Ghiasvand Ghyasi, Fereshteh, and Jamal Farajullah Hosseini. 2013. "Analysis of Obstacles and Limitations of Employment Development in Agricultural Production Cooperatives of Iran." Agricultural Extension and Education Research 4.
- Goetz, Stephan J., David A. Fleming, and Anil Rupasingha. 2012. "The Economic Impacts of Self-Employment." Journal of Agricultural and Applied Economics 44(3):315–21.
- Gunzler, Douglas D., Adam T. Perzynski, and Adam C. Carle. 2021. Structural Equation Modeling for Health and Medicine. 1st Editio. Boca Raton: Chapman and Hall/CRC.
- Hair, Joseph F., Rolph E. Anderson, Barry J. Babin, and Wiiliam C. Black. 2010. "Multivariate Data Analysis: A Global Perspective (Vol. 7)."
- Hair, Joseph F., Barry J. Babin, Rolph E. Anderson, and William C. Black. 2019. Multivariate Data Analysis. 8th Editio. Cengage Learning.
- Inda, Mercedes, Carmen Rodríguez, and José Vicente Peña. 2013. "Gender Differences in Applying Social Cognitive Career Theory in Engineering Students." Journal of Vocational Behavior 83(3):346–55.
- Isah, Umar G., and Abubakar S. Garba. 2015. "Analysis of Student's Attitudes toward Self-Employment Intention in Tertiary Institution in Nigeria'." International Journal of Small Business and Entrepreneurship Research 3(3):1–11.
- Ismail, Norhazlin, Nahariah Jaffar, and Tan Siow Hooi. 2013. "Using EAO Model to Predict the Self-Employment Intentions among the Universities' Undergraduates in Malaysia." International Journal of Trade, Economics and Finance 4(5):282.
- Jalaie Esfandabadi, Abdolmajid, and E. Javdan. 2010. "The Impact of Trade Liberalization on the Employment of Iranian Agricultural Sector." Agricultural Economics Research 2(8):135–50.
- Jalalian, H., & Javan, F. (2017). Analysis of the Economic Effects of Rice Paddy Land Consolidation Projects in Rural Settlements (Case Study: Central District of Rezvanshahr County). Journal of Studies of Human Settlements Planning, 12(1), 69-81.
- Karbasi, Ali Reza, Masoud Hosseinzadeh, and Ali Rahnama. 2012. "Factors Affecting People's Willingness to Join a Cooperative (Case Study: Mashhad)." Pp. 1–15 in National Conference of Economic Jihad. Babolsar.
- Khosravipoor, Bahman, and Zohreh Monajemzadeh. 2011. "Ramin Agricultural and Natural Resources University Graduate Students' Viewpoints about Challenges and Obstacles of Higher Education in Training Entrepreneurship Oriented Graduates." Iranian Journal of Agricultural Economics and Development Research 42(1):105–16.
- Krejcie, Robert V, and Daryle W. Morgan. 1970. "Determining Sample Size for Research Activities." Educational and Psychological Measurement 30(3):607–10. doi: 10.1177/001316447003000308.
- Lee, Sik-Yum, and Xin-Yuan Song. 2012. Basic and Advanced Bayesian Structural Equation Modeling: With Applications in the Medical and Behavioral Sciences. John Wiley & Sons.
- Lent, Robert W., Steven D. Brown, Bradley Brenner, Sapna Batra Chopra, Timothy Davis, Regine Talleyrand, and V. Suthakaran. 2001. "The Role of Contextual Supports and Barriers in the Choice of Math/Science Educational Options: A Test of Social Cognitive Hypotheses." Journal of Counseling Psychology 48(4):474.
- Lent, Robert W., Steven D. Brown, and Gail Hackett. 1994. "Toward a Unifying Social Cognitive Theory of Career and Academic Interest, Choice, and Performance." Journal of Vocational Behavior 45(1):79–122.
- Lent, Robert W., Steven D. Brown, Laura Nota, and Salvatore Soresi. 2003a. "Testing Social Cognitive Interest and Choice Hypotheses across Holland Types in Italian High School Students." Journal of Vocational Behavior 62(1):101–18.
- Lent, Robert W., Steven D. Brown, Janet Schmidt, Bradley Brenner, Heather Lyons, and Dana Treistman. 2003b. "Relation of

- Contextual Supports and Barriers to Choice Behavior in Engineering Majors: Test of Alternative Social Cognitive Models.” *Journal of Counseling Psychology* 50(4):458.
- Lent, Robert W., Steven D. Brown, Hung-Bin Sheu, Janet Schmidt, Bradley R. Brenner, Clay S. Gloster, Gregory Wilkins, Linda C. Schmidt, Heather Lyons, and Dana Treistman. 2005. “Social Cognitive Predictors of Academic Interests and Goals in Engineering: Utility for Women and Students at Historically Black Universities.” *Journal of Counseling Psychology* 52(1):84.
- Lent, Robert W., Frederick G. Lopez, Hung-Bin Sheu, and Antonio M. Lopez Jr. 2011. “Social Cognitive Predictors of the Interests and Choices of Computing Majors: Applicability to Underrepresented Students.” *Journal of Vocational Behavior* 78(2):184–92.
- Lent, Robert W., Antonio M. Lopez Jr, Frederick G. Lopez, and Hung-Bin Sheu. 2008. “Social Cognitive Career Theory and the Prediction of Interests and Choice Goals in the Computing Disciplines.” *Journal of Vocational Behavior* 73(1):52–62.
- Lent, Robert W., Maria Paula Paixao, Jose Tomas Da Silva, and Lígia Mexia Leitão. 2010. “Predicting Occupational Interests and Choice Aspirations in Portuguese High School Students: A Test of Social Cognitive Career Theory.” *Journal of Vocational Behavior* 76(2):244–51.
- Liguori, Eric William. 2012. “Extending Social Cognitive Career Theory into the Entrepreneurship Domain: Entrepreneurial Self-Efficacy’s Mediating Role between Inputs, Outcome Expectations, and Intentions.”
- Macieira, Maria Helena Coutinho. 2009. “The Determinants of Self-Employment.” *Universidade Tecnica de Lisboa*.
- Manzano-Sanchez, Harold, David Matarrita-Cascante, and Corliss Outley. 2019. “Barriers and Supports to College Aspiration among Latinx High School Students.” *Journal of Youth Development* 14(2):25–45.
- McStay, Dell. 2008. “An Investigation of Undergraduate Student Self-Employment Intention and the Impact of Entrepreneurship Education and Previous Entrepreneurial Experience.”
- Movahedi, Reza, and Masoud Samian. 2017. “An Analysis of the Factors Affecting on Entering the Former University Graduates into Cooperative Sector.” *Co-Operation and Agriculture* 6(22):151–80.
- Nash, Sandra. 2013. “Relationships of Contextual Supports and Barriers in Choice Behavior for Associate Degree and Diploma Registered Nurses.”
- Orangi, M., Gh. .. Hosseininia, and A. Heydari. 2010. “A Study on the Influence of Effective Structures on Agriculture Graduates’ Tendency Towards Cooperative Activities in Southern Khorasan Cooperation Sector.” *Co-Operation and Agriculture* 21(1):101–14.
- Peña-Calvo, José-Vicente, Mercedes Inda-Caro, Carmen Rodríguez-Menéndez, and Carmen-María Fernández-García. 2016. “Perceived Supports and Barriers for Career Development for Second-year STEM Students.” *Journal of Engineering Education* 105(2):341–65.
- Riahi, V., Javan, F. and Hojat, S. (2017). The Analysis of the Local-Spatial Development of Agriculture in the Rural Settlements (Case Study: Gil Dulab Rural District of Rezvanshahr County). *Geographical Engineering of Territory*, 1(1), 40-52.
- Riahi, V., Javan, F. and Sheikhanlu Milan, O. (2020). Analysis of the Effects of Omid Entrepreneurship Fund on the Economic Development of Rural Settlements (Case Study: Khoy County). *Rural Development Strategies*, 7(3), 267-285. doi: 10.22048/rdsj.2021.266215.1906
- safa, leila, and nasrin Mangeli. 2015. “The Effect of Entrepreneurial Self-Efficacy on Agricultural Students’ Entrepreneurial Intention at University of Zanjan.” *Journal of Agricultural Education Administration Research* 7(33):3–15. doi: 10.22092/jaeear.2015.105813.
- Savari Mombaini, Ameneh. 2014. “Identifying the Effective Structures on the Willingness of Rural Youth of Baghmolek to Work in Agriculture.”
- Segal, Gerry, Dan Borgia, and Jerry Schoenfeld. 2002. “Using Social Cognitive Career Theory to Predict Self-Employment Goals.” *New England Journal of Entrepreneurship*.
- Statistical Center of Iran. 2021. Labor Force

- Statistics Plan.
- Teo, Timothy, Liang Ting Tsai, and Chih-Chien Yang. 2013. "Applying Structural Equation Modeling (SEM) in Educational Research." Pp. 3–21 in *Application of Structural Equation Modeling in Educational Research and Practice*. Rotterdam: SensePublishers.
- Thøgersen, John, and Alice Grønhoj. 2010. "Electricity Saving in Households—A Social Cognitive Approach." *Energy Policy* 38(12):7732–43.
- Thungjaroenkul, Petsunee, Greta G. Cummings, and Kaitlyn Tate. 2016. "Testing the Social Cognitive Career Theory in Thai Nurses' Interest to Become Nurse Educators: A Structural Equation Modeling Analysis." *Nurse Education Today* 44:151–56.
- Yaghoubi Farani, Ahmad, G. H. Hosseininia, Mahsa Motaghd, and Leila Zoleikhaie. 2014. "Functions of the Cooperatives in Facilitating the Employment of Agricultural Female Graduates in Hamedan Township." *Co-Operation and Agriculture* 3(9):85–111.
- Yaghoubi, Jafar. 2010. "Investigating the Inhibiting Factors of Entrepreneurship in Higher Agricultural Education and Providing Mechanisms to Strengthen It." *Journal of Entrepreneurship Development* 3(2):121–39.
- Yaghoubi, Jafar, Parisa Najafloo, and Elaheh Haghverdi. 2016. "Assessing Different Aspects and Barriers of Self-Employment among Agricultural Female Students (Case Study: Zanjan University)." *Woman in Development & Politics* 14(3):343–60. doi: 10.22059/jwdp.2016.60055.
- Yazdanpanah, Masoud, Bahman Khosravipor, and Yousof Azadi. 2017. "Factors Influencing Self-Employment Intention among Students of Ramin Agriculture and Natural Resources University of Khuzestan." *Journal of Agricultural Education Administration Research* 9(41):68–78. doi: 10.22092/jaear.2017.109244.1345.
- Zhao, Hao, Scott E. Seibert, and Gerald E. Hills. 2005. "The Mediating Role of Self-Efficacy in the Development of Entrepreneurial Intentions." *Journal of Applied Psychology* 90(6):1265.
- van der Zwan, Peter, Patroesjka Zuurhout, and Jolanda Hessels. 2013. "Entrepreneurship Education and Self-Employment: The Role of Perceived Barriers." Panteia/EIM Bv. Pozyskano z: [Http://Www.Ondernemerschap.NI/Pdf-Ez H 201301](http://www.Ondernemerschap.NI/Pdf-Ez H 201301).